

הכי מסובקות
1. קבינט הקורונה הכריע: סגר לילי מיזם רביעי הקרוב
2. שופט העליון מי מזוז פורש במפתיע מתפקידו
3. הושג פתרון: ישראלים עוכבו 4 שעות בכניסה לדובאי
4. על סף קריסה: כך יראה המשק אם יוחלט על סגר שלישי
5. חתימה היסטורית: עסקת בית"ר י-ם והשייח' נסגרה

צילום: גבריאל בהרליה

7 ימים • 02.12.2020

"העב"מים ביקשו לא לפרסם שהם כאן, האנושות עדיין לא מוכנה"

פרופ' חיים אשד עמד בראש תוכנית החלל הישראלית והוביל את פרויקט שיגור הלווין "אופק". אבל רק אחרי שעזב את תפקידיו הרשמיים הוא התכננה למה שבאמת מעניין אותו: חייזרים. בספר חדש, 'היקום מעבר לאופק', הוא טוען שחוצצים מכל רחבי היקום כבר מתהלכים בינינו, מפגשים מהסוג השלישי הם ממש מעבר לפינה ו"הפדרציה הגלקטית" מעכבת את פרסום המידע כדי לא לגרום לפאניקה. עכשיו הוא מספר איך החייזרים מגיעו כמה שואות גרעיניות, מה באמת קורה בחווה המסתורית ביטסה ומתי נוכל לקפוץ לביקור בחורים שחורים

רענן שקד | צילום: גבריאל בהרליה

הייתה תחילת שבוע נהדרת. באמת. ביום ראשון יצאתי מביטוח של פרופ' חיים אשד כשאני במצב רוח מרומם: מתישהו בקרוב, די בוודאות, ניצור קשר עם חוצצים, הם ילמדו אותנו כל מה שהם יודעים, המדע יזנק אלף שנות אור קדימה, נוכל להתחיל לנסוע זמן מרחב ולקפוץ עם הילדים לסופ"ש בצביר הפליאדות המרוחק 444 שנות אור ממערכת השמש – עדיף בהרבה על פארק חולון – ואולי אפילו יימצא הפתרון לחידת בני גנץ.

אלה החדשות הטובות.

יש גם חדשות מצוינות, אבל בואו נחכה איתן טיפה. סבלנות. חייכנו אלפי שנים למפגש מהסוג השלישי – והמפגש הזה כבר ממש מעבר לפינה, פרופ' אשד מאמין שעוד בימי חייו זה יקרה, והואש בן 81 – אז תסכימו להכות רק עד אמצע הכתבה הזאת עם החדשות המצוינות. רמז? מדובר בחיי נצח, אבל לא בגוף הזה – מצטער, נסע אלחמיסטר ואביב אלוש; לא בגוף הזה. פרטים בהמשך.

לא הייתי שורה עם פרץ השמחה הספונטני – מה לפרץ שמחה וליום ראשון – וגם לא הייתי נעמד בגינה הביתית העירייה שלי באותו לילה ובוהה בשמיים

בציפייה דרובה לאנייל"יודע"מה – אלמלא מדובר היה בפרופ' חיים אשד. לא כל אחד.

פרופ' אשד הוא אחד מאנשי החלל והחוקרים המוערכים והחדים בישראל, מי שעמד בראש מינהלת סוכנות החלל הישראלית במשרד הביטחון והיה אחראי ישיר לתכנון ופיתוח תוכנית הלוויינים של ישראל ולשיגור הלוויין הראשון, "אופק 1", בשנת 1988, עם המשגר "שביט" שפותח במיוחד. בהמשך היה מעורב גם בהמצאת ופיתוח המג"טים והמג"טים הישראליים. והוא היסטוריה, רובה חשאת.

"מכנשים מהסוג השלישי" | צילום: אי"א אף פי

מה לטייס, חוקר וטכנולוג אווירונאוטיקה בכיר, שזכה בפרס ביטחון ישראל ובצל"ש הרמטכ"ל, ולחוצצים? אשד הוא בשום דרך לא הגיק מחנות הקומיקס שמספר לכם על הצלחת המעופפת שנחתה אצלו בחצר אתמול בעהריים בדיוק כשהאכיל את החתולים. לא; אשד הוא אולי המבוגר האחראי הבכיר בישראל בענף ה – בואו נאמר – דברים מעופפים במהירות סילונית למטרות שהשתיקה עדיפה להן.

אבל בעשור האחרון, הוא מודה, החוצצים מעסיקים אותו ללא הרף, ובשנתיים האחרונות העסק כבר הפך לאינפלציוני: עם כ־6,000 דיווחים בשנה הקודמת על עב"מים שנצפו במערב, ועם תיעוד העצם השמימי "אומאומאה" בהווה – שלגביו קבע פרופ' אברהם לייב, ראש מחלקת האסטרונומיה בהרווארד, שמדובר בעב"מ – אשד כבר לא מצליח להתאפק. "אפילו הארי ריד, לשעבר מנהיג הרוב בסנאט האמריקאי, נתן עכשיו ראיין ואמר: תלחצו על הממשלה שתפרסם את ההוכחות שהעבירו אצלה לאורך שנים. מספיק זה מספיק".

עד לא מזמן אשד דווקא הצליח להתאפק, אבל אז טראמפ הקים רשמית את "זרוע החלל", ולעיתונות נחסרה הודעה שלפיה "כוח המשימה לתופעות אוויריות לא מזוהות" של הפנטגון יתחיל לפרסם את ממצאיו ליצבור מדי שישה חודשים. במקביל תועדו בחוות הבקר "סקינווקר" של המיליארדר האמריקאי רוברן ביגלו ביטסה – מקום שנחשד בעבר כנחב"ג המועדף על חוצצים – כמה דברים ששום כמות פופקורן בעולם לא תספיק לצפייה בהם.

"בחווה הזאת תועדו עכשיו תופעות לא נורמליות", אשד נלהב. "צוות מדענים מנאס"א ובוגרי MIT הביא לשם את כל המכשירים האפשריים – מצלמות, ספקטרומטרים, ספקטרוגרפים, גאמאריי, אקס ריי, יו"י, אייזאר, כל החתומים, וראו דברים שאני, שכבר עשר שנים חוקר את זה, נשארת עם פה פעור. לא רק אני. ידיברתי עם פרופ' איציק בן־ישראל (יו"ר סוכנות החלל כיום) שתמיד קצת גיחך, וגם הוא היה נפעם".

מה ראו שם?

"אתה מכיר את המונח פורטל בהקשר הזה? אז אתה רואה שם שמופיע עב"מ – מצלמים אותו בכל הספקטרום של המצלמות, רואים את הקרינה בכל התדרים, זה משתולל!"

זה לא יכול להיות כלי אווירי מוכר כלשהו?

"לא! זה מראה סימנים מובהקים של עב"מים: תאוצות מטורפות, היעדר כוח משיכה, שינויי כיוון ב־90 מעלות במהירויות אדירות, שינוי צורה. וכל המדענים שם בהלם מוחלט".

ומה העב"מ עושה?

"אתה רואה את הקרינה קופצת, ואתה רואה איך מגיע גוף משנה־צורה, יוצא ממנו אור בתדר שאתה לא יכול לראות בעין בלתי מזוינת – למעשה אתה לא רואה כלום כשאתה מסתכל רגיל – אבל במצלמות, בתדרים הגבוהים, אתה רואה את הגוף הזה במצב 'קטל מיוטיליזשן' – שואב דם מתוך הבקר על הקרקע מול העיניים שלך".

חוות סקינקווקר ביטסה. "תופעות לא נורמליות" | צילום: TNS

מהם דיוק ראול

"משהו כמו ענן כזה, כמו מצעיירים ילדים רוח רפאים. זה דמויענן לא מוגדר, אמורפי, והקרניים בוקעות ממנו, ואתה רואה שהפרה מתעוותת. ובשזה נגמר כולם רצים לשדה לראות, ואין שם כלום, שום דם – אבל בגופה של הפרה יש חיתוך שהוא כמו עץ לייזר. הוציאו לה איברים ושאלו לה דם! אם היו מספרים לי את זה הייתי אומר: חרטא, זאת הצגה. אבל פרופסורים מ־MIT וחוקרים מובילים ראו ואישרו את זה, וכולם בהלם. אז תשמע, חייבים לפחות לבדוק".

למה רוברט ביגלו עצמו לא מספר על זה?

"הוא קיבל מימון עצום מנאס"א במסגרת תוכניות שהחברים שלי משם רק ממלמים עליהן מתחת לאף, והוא התחייב בכתב שהכל הולך לפנטגון ומואכסן שם. זה מרתיע אותו שמשרד ההגנה לא מוכן להוציא שום דבר החוצה".

א א א

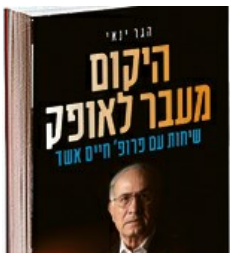
טוב, נצטרך לעצור פה לרגע, כי רק התחלנו ובהמשך פרופ' אשד עשוי להגיד דברים מרתקים לכת אפילו יותר, כך שכדאי להדכות כאן ועכשיו על, בואו נאמר, מהירות החיבור שלו בגילוי; ובכן, היא מוחלשת.

למעשה, אשד נראה צעיר ונמרץ בהרבה מגילו. חדר העבודה שלו עמוס בספרים, אותות הוקרה ובעיקר אינספור תיקיות שבהן הוא מאכסן בקפדנות יקית כל בדל מאמר בנושאי עיסוקו – כולל, בעשור האחרון, חוצצים. והוא מדבר על הנושא עם אותו ברק בעיניים שאיתו מתרוצץ ריצ'רד דרייפוס לאורך 'מפגשים מהסוג השלישי' של ספילברג. למעשה, אשד הוא כרגע מעין דרייפוס ישראלי הנוסע נגד כיוון התנועה בדרך למפגש שהוא יודע שעומד להתקיים למרגלות הר שאת זרועות פיסל, בלא־יודעין, בערימת הפירה שלו.

כמיות החומר והמידע שאשד אגר בנושא, לצד התלהבותו הכמעט ילדית, גורמות לו, לא פעם, לדגוג בין עניינים ונושאים שונים בדפוס די זהה לזה של עב"מ ממוצע: שינויי כיוון מהירים, תאוצות מרחיקות לכת, צורה שלוקח לה זמן להתייצב.

מידת נחרצותו – גם כשזו עומדת כנגד מה שנדמה כהיגיון הסביר או לתפיסותיה של "אקדמיית המיינסטרים", כמו שהוא מכנה את זה – מצטברת לאורך השיחה והופכת, מתישהו, למשכנעת. ספרו החדש, 'היקום מעבר לאופק' (הוצאת 'ידיעות אחרונות'), שנכתב בשיתוף הסופרת הגר ינאי ומשמש מעין ביוגרפיה המגוללת את סיפור חייו, מקדיש את כל חלקו האחרון והנרחב ליופולוג' – חקר חוצצים ומאות הממצאים והעדויות שנאספו בתחום עד היום. החומרים רציניים וממוסמכים, ואינם כוללים התייחסויות מפורשות לאף או למורק מכוכב אורק. אתם קוראים במהירות את העמודים האלה בספר מוצאים את עצמכם ממלמים בסופם, נגד שיקול דעתכם הטוב: לעדאול, הם כאן.

"אם הייתי בא עם מה שאני אומר לך היום לפני חמש שנים, היו מאשפדים אותי", אשד יודע. "כל מקום שדע היום ניגשתי אליו באקדמיה עם זה, דרוק אותי. למרות שהייתי כוכב בתחומים אחרים, כשהגעתי לזה אמרו: ובהור יצא מדעתו. היום כבר מדברים אחרת, היום אומרים 'מעניין' – אבל לשנות פרדיגמה במדע זה קשה יותר מלשנות פרדיגמה אצל הרב קנייבסקי".

עטיפת הספר

אתה לא מסתכן אקדמית כשאתה מתראיין בנושא עכשווי?

"אין לי כיום מה להפסיד. אני קיבלתי את התארים והפרסים שלי, מבכדים אותי באוניברסיטאות בחו"ל, וגם שם המגמה משתנה ומוכנים לדבר על זה, גם אם בהרבה מקומות עדיין אומרים: שמע, תבטיח שהפיל שבחדר נשאר בחדר, ואל תצטט אותנו".

איפה אומרים דברים כאלה?

"גם נשיאים אמריקאים העידו על זה. טרומן הודה שראה קבוצה שלמה של חוצצים מעל וושינגטון. ניקסון, שהיה חבר של הקומיקאי ג'קי גליסון יודע שהוא משוגע לעב"מים, אמר לו: 'אני הולך להגשים את חלום חייך', ולקח אותו לבסיס ווייט־פרסטון והראה לו גופות של חוצצים. גליסון כנעם לדיכאון מזה. הנבדה של אייזנהאואר מעידה שסבא שלה חתם עם החוצצים הסכם, שיהיה להם פה בסיס נחיתה סודי. אנשים מזומצם, לערוך ביסויים, והתכאי הוא שהם יסיפקו לנו טכנולוגיות – למשל אנטי־גראוויטי (טכנולוגיה היפותטית שמאפשרת למקום או לאבייקט להתנתק מכוח הכבידה – ר"ש)".

ניקסון. 'גופות של חוצצים' | צילום: אי־פי־אי

וקיבלנו את הטכנולוגיות האלה?

"כן. יש לנו אנטי־גראוויטי ועוד דברים".

אז למה מסתירים מאיתנו ואיך ייתכן שממשלות וצבאות בעולם מסוגלים לשתף פעולה בהסתרה בסדר גודל כזה?

"לא כל ממשלות העולם. ישנה קבוצה של שותפים – האמריקאים, הרוסים, היפנים, האנגלים והסינים – כולם מתואמים ברמה של עדיין אסור לפרסם, ומי שביקש לא לפרסם זה הם".

מי זה הם?

"הפרדציה הגלקטית".

יש דבר כזה?

"זה קיים. כתבתי על זה למרות שזה נתפס כתיאוריית קונספירציה, אבל בזמן האחרון גם גנרלים בכירים לשעבר אומרים לפרסם, וטראמפ היה על הסף של לגלות, ופרופסורים בודדים מהמיינסטרים גם אומרים: תבר'ה, תספרו. אבל החוצצים בפרדציה אומרים: רגע, תנו קודם להרגיע את הרוחות, אל תפרטמו עדיין כי תראו מה קורה אצלכם. אתם עדיין נלחמים אחד בשני, אתם תשמידו את עצמכם".

למה שלא יבואו וידברו איתנו ישירות?

"כי זה ייצור פאניקה וימוטט את האנושות. הרי מה יקרה? השווקים יתמוטטו, לא יהיה מה לאכול, אנשים יתהפכו לקניבלים, בתי החולים יושבתו, כל היצרים האפלים יצאו, זה עלול להיות הסוף – והם לא מעוניינים בזה. להפך, הם עוקבים כל הזמן – ויש על זה המון דוחות – אחרי האירועים הגרעיניים בעולם, הם נמטרים את כל התחנות ובסיסי הגשק הגרעיני – אני מוכן לתת לך את כל הדברים כתובים – והיו כבר דברים שהם מנעו. דע לך שזה לא רק מזל שהרוסים במפרץ החדירים לא השתמשו בנשק גרעיני מול האמריקאים. מישהו ניטרל את זה. בלעדיהם אין לי ספק שהאנושות כבר הייתה משמידה את עצמה. הם רוצים להגיד לאנושות: ילדים, תרגיעו".

למה שלא ייצרו קשר כשפניהם לשלום ויגידו מפורשות?

"העב"מים ביקשו לא לפרסם שהם כאן, האנושות עדיין לא מוכנה. תהיה השתוללות רבתי של כולם, ומה שהאינקוויזיציה עשתה לחבר'ה כמו גלילאו וקופרניקוס יחזור. הם רוצים להפוך אותנו קודם לשופים ומביסים. הם חיכו עד היום, שהאנושות תפתח ותגיע לשלב שבו נבין בכלל מה הם חלל וחללית – תחשוב, במלחמת העולם הראשונה עוד לא היו לנו אפילו מטוסים – והם לא רוצים שתיווצר אצלנו היסטריה המונית, כשהדוגמה הכי טובה היא מה שקרה ב־1938, עם תסכית 'מלחמת העולמות' של אוסטרן וולס, והממשרה קרסה והכל התפוצץ ברוחות. ומה שהם אומרים זה: קודם כל בואו נייצב, שהבורסות לא ייפלו, שלא תהיה השתוללות, שהאנושות תירגע קצת".

אנחנו במקרשות איתם לגבי מועד הפרסום?

"יש הסכם בין ממשלת ארה"ב לחוצצים – אני לא יכול להוכיח את זה, אני מבין שזה נשמע כמו תיאוריית קונספירציה – אבל ההבנה היא שבפרדציה הגלקטית יש תשעה גורמים של חוצצים מתקדמים מסוגים שונים, שחתמו איתנו על חוזה כדי לעשות פה ניסויים".

איזה עניין יש להם בנו?

"יש פה את כל המשאבים. יש פה מים בכמויות שאין בשום מקום אחר, יש את כל סוגי הצמחייה, כל סוגי החיות, האוקיינוס".

אבל באינטליגנציה מפותחת מאיתנו, מה אנחנו מועילים להם?

"אנחנו צלחת הפטרי שלהם. גם הם חוקרים ומנסים להבין את כלל מארג היקום, והם רוצים אותנו כמסייעים. עד היום צלחת הפטרי לא הייתה מיוצבת – אבל ההערכה היא שאנחנו מגיעים לשלב הזה: הדת מקבלת את קיומם – הוותיקן כבר הודיע שהוא רוצה להטביל אותם; האו"ם מינה שגרירה לענייני חוצצים (מולן עותמאן – ר"ש); הקורונה הרגיעה הכל ומקרבת אותנו אליהם".

בתיכון, בעיצון הנוכחי אין דרך שבה דבר כזה היה נשמר בסוד.

"כמה שנים שמרו בסוד את זה שכדור הארץ הוא לא מרכז היקום? 1,500 שנים. או 'תוכנית מנהטן' (פרויקט הצצה האטומית בארה"ב – ר"ש)? אתה יודע כמה אנשים עבדו שם? 150 אלף איש. כמה ידעו מה זה? שלושה. אז אם אתה רוצה לשמור בסוד דבר כזה, אתה יכול. ויש מערכת השתקה נוראית, אובססיבית, של האמריקאים, שהחליטו, בהנחיית החוצצים, שעדיין לא מפרסמים. גם רוברט ביגלו אמר: אני לא יכול לפרסם את הסרטים".

למה, יתרגו אותול?

"כן. הרגו הרבה בדרך. כל מי שפתח את הפה".

א א א

אתם מבינים שהדיון עם אשד גולש כמעט בכל זמן נתון לדפוס הצפוי שבו אתה מנסה לעצור את שטף דיבורו של אדם נרעש עם סיפור שמחייב לפחות מידה כלשהי של ספקנות. מול כל "כן, אבל" שלך מתייצבות עוד עשר הוכחות לכאורה בצורת מאמרים, ציטוטים, חוות דעת ותחושות בטן שמרגישות מוצקות. זה עדיין דיון מרתק, בעיקר כי מדובר באשד – מי שמדוע לחלוטין לצלצול הקונספירטיבי, בואכה מחופף, של כל העסק, ועדיין הוא מתעקש שיש דברים – כנראה מעופפים – בגו.

לאורך רוב שנותיו, אשד דווקא נצמד לכאן ולעכשיו. הספר החדש מגולל את סיפורו כילד שעלה עם הוריו מאיסטנבול בשנות ה־40 הקשות לגבול שבין שכונת מוגרבי לתקווה בתל־אביב, קוטלג בבית הספר היסודי בתוצר סטריאוטיפי וחסר סיכוי של השכונה, הוסלל לבית ספר מקצועי והתקבל, עדיין ללא תעודת בגרות, ללימודים בטכניון, קודם בפקולטה לבניין ואז בהנדסת חשמל. ההמשך כבר כלל דוקטורט בהנדסת אווירונאוטיקה, פיתוח תשתיות טכנולוגיות ואמצעי לחימה לאגף המודיעין, והמראה מקצועית, כשבעקבות הסכם השלום עם מצרים ועצירת האפשרות לצלם בחופשיות את הנעשה בסיני, אשד בא עם הרעיון הבלתי סביר דאז לשגר לוויין תצפית לחלל. ההתנגדויות היו גורפות, אבל תשע שנים וכ־200 מיליון דולר מאוחר יותר, שוגר אופק 1 והפך את ישראל למדינה השביעית בעולם עם יכולת פיתוח ושגרור לוויינים.

את 29 השנים הבאות אשד בילה בתוכנית החלל הביטחונית של ישראל, ואחרי פרישתו הרשמית המשיך לפיתוח תוכנית לימודים מדעית לחטיבות הביניים – כולל שיגור בפועל של לווייני קופסה זעירים על ידי תלמידים.

אז, בערך, החלו להיכנס החוצנים לשגרת חייו השלווים, או כמו שהוא מבהיר מיד בפתח השיחה: "החלל אולי זה אובססיה. כשאדם רגיל מסתכל לשמיים בלילה הוא רואה חושך וקצת כוכבים. אני רואה שם דברים מדהימים כל הזמן. זמן מרחב, פולסרים, כוכבים שנוצרים, דברים שמצטברים – שמע, החלל הוא טיימס סקוור ב־4 ביולי. החלל זה קרנבל".

אשד מאמין באמונה שלמה בביאת החוצן, אף שבאופן אישי הוא מודה שמעולם לא ראה עב"מ. "אני חושב שזה קרוב מאוד – בשנה הבאה נאס"א מעלה לחלל את טלסקופ ג'יימס ווב, שיחליף את ההאבל הטרנסט, והוא יהיה אותות חיים אמיתיים".

כמה צורות חיים יש בחלל?

"יש אלפי כוכבים עם תנאים דומים מספיק לשלנו, ומדענים רציניים זיהו ומיעדו עשרות צורות חיים – למרות שהמינסטרים לא מקבל את זה. הכי קרובים אלינו הם מה שאנחנו קוראים 'האפורים', שהם יצורים אפורים עם עיניים גדולות כמו שראינו אצל ספילברג, וסביר שהמגע ייווצר איתם".

"טוביך שהמגע הראשון ייווצר עם 'האפורים', יצורים שהם הכי קרובים לנו" | צילום: שאטנרסטוק

איפה הם נמצאים בקרבה גיאוגרפית אלינו?

"מניחים שחלקם הגיעו מהפליאדות, פלנטות שיש עליהן תנאי חיים שאנחנו מכירים – אנחנו לא יכולים להגיע לשם, אבל הם יכולים להגיע אלינו כי הם הרבה יותר מתקדמים".

איפה עוד בשכונה יש חיים?

"יש בסיס תת־קרקעי במעבה המאדים, ויש שם נציגים שלהם וגם אסטרונאוטים אמריקאים שלנו".

איך אנחנו יודעים את זה?

"אתה רוצה מאמרים? יש. אבל המדע, עד עכשיו, לא רוצה לשמוע".

איך נראים כלי הטיס שלהם?

"החללית הגדולה היא כמעט בגודל של עיר קטנה. יוצאות ממנה חלליות קטנות – רובן רובוטיות, מאוישות על ידי רובוטים תבוניים. בהתחלה הם ישלחו רובוטים כאלה, פרימיטיביים מבחינתם, ואז מסר שבצטרך לפענח".

"בהתחלה הם ישלחו רובוטים כאלה, פרימיטיביים מבחינתם, ואז מסר שבצטרך לפענח". מתוך הסרט "א.י.י."

"זו פיזיקה קצת מורכבת; ההנעה מבוססת על אנרגיה אפלה – 25 אחוז מהיקום זה חומר אפל – שמאפשרת לעוות את הזמן־מרחב ולהגיע בכלום זמן לגלקסיות אחרות. אתה יכול ליצור חור שחור זעיר – זה, אגב, מה שעושים במאיץ החלקיקים בשווייץ – ששואב כוכבים ופולט אותם החוצה במהירות. אלה טכנולוגיות שנשמעות כמו מדע בדיוני אבל הן על הסף".

ומה יקרה כשהם יגיעו אלינו?

"האנושות תתחבר למארג של היקום, וברגע שנתחבר, המדע שלנו יקפוץ באלפי שנים, נהיה מסוגלים לאנטי־גראוויטי, נוכל לנוע בין מערכות כוכבים, הדת תאבד את השליטה שיש לה היום – חוצנים לא מאמינים בדת, הם מאמינים בפענוח מארג היקום, שהוא לא אלוהים, הוא מתמטיקה".

תגיד, למה תמיד הם מתוארים כיצורים נמוכים יחסית, עם צוואר ארוך וראש גדול? זו בדיוק הדרך שבה הדמיון האנושי המיידי ראה אותם.

"לא. יש להם כל מיני צורות – הם פונקציה של הכובש שסביבו הם מתקבצים, וחלקם יכולים לבצע שינויי צורה".

זה סביר ביולוגית?

"כן. הנה דוגמה שתבין מיד" – אשד מצביע על שולחן העץ הכבד בינינו. "זה שולחן, כן? הוא עשוי מאטומים. ואם הגרעין של האטום פה בשולחן – אתה יודע איפה האלקטרון שלו נמצא? אולי בראש פינה, אולי באמצע כלום. זו תורת הקוונטים; החומר הוא ריק".

אבל אתה ואני לא יודעים איך להפוך עכשיו את השולחן הזה למשהו אחר.

"אבל גם אנחנו אנרגיה. גם כשאנחנו מתים אנחנו לא מתים, כי אנחנו עשויים ממולקולות ומאטומים, ואנחנו עוברים לאנרגיה אחרת. אתה מתחבר חזרה למארג היקומי, לרשת, לחיבור של התודעות. אתה תודעה".

היא תמות איתי, לא?

"לא, תשכח מזה. התודעות לא ימותו. כל מה שצברת מתווסף. זה עובר לאותה רשת – וכל מה שצברת בחיך, האישיות, הסך הכל של מה שעברת, זה מצטבר. גם סטיבן הוקינג הבין שהתודעה שלנו מוסיפה למארג של היקום. אנחנו אבני בניין. שלב בדרך".

ביולוגים יגידו לך ששטויות, הכל פעילות כימית וחשמלית במוח.

"תביא לי הוכחה. אתה יודע שזה הוויכוח הכי גדול במדע – התודעה? לא סיכמו את זה, וישנן תופעות שאי־אפשר להסביר בפעילות חשמלית במוח".

